

PROPRIETAR—DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE

Conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

Săvârșind pomenirea unui Sfânt

(+). Adevăratele îndreptare ale credinței, fa toate valorile excepționale, sunt extrem de rare. Când însă nemincinoasa pilduire a faptelor învederează de netăgăduit realitatea atât de scumpă sufletului creștinesc: întruchiparea te a unei sfințenii luminate într'un ales al aeriului, simțământul de închinare se înstăpânește, covârșitor, asupra inimilor și minților, precând apoi dela părinți la fii, nepoți și strănepoți, străbătând vremurile și sburând pe ripile faimei dela margini la margini de părint. Mireasa lui Hristos are toată grija ca pomenirea dreptilor să se facă mereu cu laudă, îndemnând la urmarea lor.

Cum face chiar astăzi cu Sf. Ambrosie, episcopul Mediolanului. S'au scurs veacuri multe de când s'a săvârșit din viață (+ 394) acest luminar al Bisericii lui Hristos. Dar mintirea lui a rămas vie și înălțătoare până azi, și până în veac, atât în Biserica Apusului, cât și într'a Răsăritului. Și vrednic este cu devărat. Pentru că un apărător al dreptului și al moralei creștine nepătate, cum a fost lănsul în vremuri de cumplite frământări și amavolnicii ca cele ale veacului său, nu poate tărnî decât admirație trezitoare de conștiință demnității creștine. Infruntătorul lui Teodote cel Mare și a altor puternici ai zilei rămâne în veci Dascăl dela care au ce învăța nepoți șezătorii în scaune arhieresti, mai ales în vremuri tulburi și pline de primejdii. Cari vremuri, de altfel, n'au lipsit niciodată, decât treător, și nici că vor lipsi.

Ale noastre sunt și ele cum le vedem și trăim: vremuri de sălnicie. Răsar „profeți” și toate părțile. Și unul e mai violent ca altul. Unul e mai autoritar ca altul. Toți vreau să izbăvă cuvântul căruia nu i-se împotrivesc nime. Toți reclamă venerație indiscutabilă: Magister puzit. . . Muncă depusă, căruntețe, drepturi căștigate, personalitate proprie: nu apasă la întarul acestora. Totul trebuie să li-se plece, chiar și Biserica, pentru care au dânsii alvie două, croită gata, după alte inspirații ca ale Sf. Spirit.

În vâlmășagul acesta fără pereche a suferit și un glas românesc cuminte: „Linia Bisericii — a zis Corneliu Zelea-Codreanu — este cu mii de metri deasupra noastră. Ea tinge perfecția și sublimul. Nu putem coborî această linie pentru a explica faptele noastre”. — Dar până acum s'a făcut mereu cum nu era gândit să se facă: Biserica a fost mereu înălțată la carul stăpânitorilor vremelnici. Dominantă pe hârtie, în realitate a fost dominată. Păcătoasa politică a șantajării bisericănilor, respectiv a călușului în gură, a osândit Biserica la rolul de infirmieră ce servește doar fabricate farmaceutice de-ale celor dela putere. Și au fost prea puțini cei ce s'au împotrivit. — De-acum încolo asta nu va mai fi? Să sperăm că nu.

După 1 Decembrie

(*) Dumineca, în 25 Noembrie, congresul „Astrei” la Sibiu... După 6 zile, festivitățile dela Alba-Iulia, prezidate de însuși Conducătorul Statului. — Poate era mai bine să le fi avut contopite, așa cum proiectase „Asociațiunea”, într'o singură și grandioasă adunare națională, în care făuritorii unirii din 1918 și tineretul luptelor de mâne să se fi încheșat într'o singură energie românească aducătoare de biruință.

Poate. Cert este însă că așa cum au fost, despărțite în timp și spațiu, sunt mai instructive și mai concludente. Prin contrastul deosebiriilor de vârste, de forme și de uniforme, ele pun în lumină isbitoare profunda unitate de simțire a sufletului românesc, în care vibrează la fel vrerile și aspirațiile eterne ale întregului neam.

La Sibiu și la Alba-Iulia a stăpânit deopotrivă durerea. Aceeși durere. Iar din adâncimile ei a izbucnit, aici ca și acolo, voința de fier a învierii. S'a spus răspicat, prin glasuri autorizate, că nici odată „nu vom părăsi ceea ce nu se poate părăsi”, și nici gând n'avem să ne resemnăm „a trăi din renunțări și din abdicări”. — După trei luni de durere încremenită, după toropeala în care ne-a trântit imensa umilire, ne-am regăsit glasul. Umblam în brânci; am schițat în în sfârșit gestul ridicării în picioare. Prin membrele amorțite ale națiunii a pornit gâlăgăirea sângelui. S'a aprins flacăra nădejdiilor în priviri.

Făclia s'a aprins. Deacum totul este să nu o lăsăm să se stingă. Ci s'o transformăm în far care să lumineze fiecare conștiință particulară, și să călăuzească întreaga acțiune de conducere a națiunii. Dacă ne-am prăbușit din lipsa unui ideal superior care să fi putut cimenta energiile risipite în cele două decenii de frământări fără orizont, de-acum avem iarăși un vis, realizarea căruia ne cere încheșarea conștientă și sistematică a tuturor vrerilor și forțelor. Refacerea hotarelor pe nedrept sfărmate este și trebuie să fie de azi înainte unica și totală politică a neamului românesc. Toată viața și toate energiile vor trebui sistematic îndreptate spre atingerea acestei ținte.

Cum? Care sunt mijloacele ducătoare la scop? Care-s drumurile spre culmea isbăvirii? — Ziua de 1 Decembrie ne învață. O privire în urmă, peste veacurile de urgie în care s'a plămădit și a crescut rodul minunat al împlinirii desăvârșite în adunarea dela Alba-Iulia, ne va desluși taina biruinței infalibile de mâne.

Temelia mântuirii este credința. Ea a fost puterea, singură și indestructibilă, a străbunilor. N'am avut averi și n'am avut căl-

tură, n'am avut drepturi nici organizații. I-a făcut tari ca stânca credința care mută munții. Știau că dreptatea lui Dumnezeu odată și odată va face să triumfe iresistibil dreptatea noastră. Astfel credința în Dumnezeu și iubirea de neam se confundau într'o singură aspirație și avânt dătător de putere.

Dumnezeu trăiește. Dreptatea noastră este evidentă. Ar fi necreștinesc, prin urmare, a șovăi în credință. Biruința este certă. Trecutul nu face decât să sporească tăria acestei certitudini. — Să tacă deci tot cărcotașul. Să amuțească buzele fricoșilor. Resemnații și pesimiștii să se ascundă. Semănătorii de neîncredere, întunecații la față sunt ori bolnavi, cari trebuiesc vindecați, ori dușmani cari trebuiesc tratați în consecință. Dumnezeu și trecutul sunt isvoarele optimismului nostru indestructibil.

Se înțelege de sine însă că credința fără de fapte moartă este. Dar adevărata credință care nu-i foc de pae sentimentele ci stăpânitoare, este odrastitoare de fapte și de jertfe. Iată singurul criteriu după care se va măsura iubirea de neam. Patriotismul de paradă și de tarabă este crimă. Pe viitor va trebui să știm deosebi din mulțimea dreptilor pe impostorii învăluiți în treicolor. Sunt suspecti și primejdioși toți gălăgioșii, toți sectari cari vreau să monopolizeze pe seama lor „adevărata iubire de mamă”. Fapta de jertfă, munca ziditoare, datoria împlinită cu sfințenie și fără reclamă: iată măsura credinței și criteriul iubirii.

Solidaritate, frățietate caldă, este a doua poruncă a lui 1 Decembrie. Biruința nu poate fi isprava unuia ori a unora, ci a tuturor. A tuturor nu ca o sumare de singuratici, ci ca unitate organică. Înainte de 1918, ne aducem atât de bine aminte, neamul nostru era cu adevărat o mare familie, în care toți simțiau la fel, trăiau luminați de idealul comun, sacrificau pentru el tot cât puteau. Nu erau tabere și zavistii, nu erau grupuri sectare și dușmănite. Tinerii cu bătrânii împreună sfătuiau necazurile neamului și cot la cot duceau lupta ori împărțeau frățeste închisorile. — Să fim bătători de seamă la această poruncă. Ne găsim la o răspântie periculoasă. Nu cumva din hiperzel au înțeles, să împărțim neamul în tabere dușmane. Sectarismul și fanatismul sunt prăpastii care ne pot înghiți. A ne irosi puterile și vremea în sterpe discuții ori în maimoase răfuei pentru trecut, însemnează a renunța la viitor. Nu răzbunări ne trebuiesc, ci mare împăcare a toată suflarea românească, și rânduirea tuturor sub steagurile jertfei ce ne așteaptă.

In urmă, viață simplă și cinstit creștinească. Stat organizat după directivele principiilor creștine, și cetățeni stăpâniți de duhul evangheliei. Aceștia, și numai aceștia, vor fi muncitori fără gâlceavă fără viclesug cinstitori ai legilor și autorităților din conștiința nu de frică. E bine că s'au adus de curând legi severe pentru apărarea vieții și proprietății; intristător este însă că a fost nevoie de ele. Și când. Tocmai acum, când pornim la drum nou în viața neamului, și când elanul învierii ar trebui să fie suprema garanție a ordinii desăvârșite! Inaintașii noștri n-au avut nimic decât sufletul; și acesta i-a mântuit. Fiindcă dela pământ n'au cerut mare lucru. S'au știut mulțumi cu puțin. N'au avut „pretenții” de lux și de „confort”, ci au trăit aspru, modest. Viață de stil bărbătesc, care nu cunoștea moleșeala și toropeala, nu știa ce-i descurajarea și teama.

Iată drumul. Drumul părinților. E singurul care duce la culmi. Altul nu cunoaștem. — Căci nu străinii ne vor mântui. Ci Dumnezeu. Prin noi însă, prin încordarea conștiinței a tuturor puterilor noastre.

Dreptate pentru cler. „Sfântul Sinod” al bis. ort. române și-a deschis sesiunea de toamnă luni, în 2 Decembrie. Are în programul lucrărilor probleme deosebit de importante. E vorba, între altele, de o serie întreagă de reforme, pe care le-a sugerat guvernul, cuprinzându-le în nu mai puțin de 30 puncte. Lista aceasta nu s'a dat publicității, ci se comunică numai decisiunile luate de Sfântul Sinod la singuraticile chestiuni. — Urmărim cu viu interes mersul acestor debateri, rezultatul cărora va hotărî în mare măsură situația întregii vieți bisericești din țara noastră.

Deocamdată însemnăm cu satisfacție propunerea pe care o face Sfântul Sinod pentru salarizarea clericilor. Dupăcum s'a cerut și promis nu odată în trecut: salariul preoților să fie egal cu al profesorilor secundari, pe baza pregătirii și a misiunii lor. Gradațiile s

fie de 25% și să se acorde, ca și în învățământ, din cinci în cinci ani. Preoților slujitori la catedrale și la bisericile fără enorie să li se dea un spor de salariu de 25%. Această dispoziție să se aplice și preoților dela țară fără sesii parohiale.

Normele propuse sunt cât se poate de juste. Acceptarea lor ar scoate preoțimea din halul de mizerie care îi paralizează astăzi în mare măsură acțiunea.

La 1 Decembrie

Cuvânt omagial rostit cu prilejul serbărilor dela Alba Iulia

de P. S. Arhiepiscopul V. Aftenie

Cea de a 22-a aniversare, tristă astădată, a zilei 1 Decembrie, în care s'a proclamat unirea Ardealului cu patria-mamă, s'a prăznuit la Alba-Iulia în cadrul unor impunătoare manifestațiuni legionare. Au rostit cu acest prilej cuvântări de adâncă semnificație politică d. Gen. Ion Antonescu, conducătorul Statului și d. Horia Sima vicepreședintele consiliului de ministrii. Amândoi au afirmat nu numai marea durere a națiunii române pentru pierderile suferite prin ciuntirea țării noastre, ci și voința ei neștrămutată de a urmări cu toate puterile și cu toate jertfele triumful dreptății românești.

La recepțiile ce s'au ținut apoi în istorica sală a unirii, P. S. arhiepiscopul Vasile Aftenie, reprezentant al I. P. S. mitropolitului Alexandru, a tălcuit Conducătorului Statului sentimentele de înalt patriotism ale Bisericii mucenicului Inochentie, și voința ei dărză de a-și da întreagă contribuția la reclădirea ardealului românesc greu încercat. Iată textul acestui salut:

Domnule General, în această zi comemorativă de 1 Decembrie, — cea mai însemnată din istoria Ardealului nostru iubit, — Biserica română unită, prin mine, în calitate de reprezentant al I. P. S. Dr. Alexandru Nicolescu, mitropolitul Blajului, salută din adâncul sufletului și cu tot devotamentul pe Conducătorul Statului român.

Domnule General, Guvernul legionar în fruntea căruia Va așezat Providența, a venit la cârma țării în numele dreptății și a dra-

gostei evanghelice, temelia de prosperitate spirituală, socială și națională a Statului românesc. Aceste principii din cari V'ați inspirat toate decretul legi date și discursurile roșite până acum, sunt cea mai bună garanție, pe care Biserica, factor atât de important în viața unui Stat, va fi așezată în drepturile ei firești. Că va fi așa, apare limpede din declarațiunile DV.: „Un Stat întemeiat pe spiritualitate creștină, cum este al nostru astăzi, e respectuos față de Dumnezeu și Sf. Biserică”, nu în altă parte, vorbind despre îndatoririle preoților: „Doresc să văd pe apostolii altădată la înălțimea credinței pe care o propovăduiesc...”.

Drumurile DV. din ultima vreme, făcute la Roma și Berlin, sunt dovada limpede a năzuințelor DV. de a încadra Statul român în vederile politice ale celor mai puternice state din Europa: Germania național-socialistă și Italia fascistă.

Avem încredere deplină că noua orientare politică a Statului nostru urmărește facerea țării din toate punctele de vedere ridicarea moralului, în primul rând, apoi asigurarea unei sorți mai bune în urma altor lovituri cumplite primite în ultima vreme.

Foștii membri ai gărzilor naționale din 1918, întruniți în cetatea lui Mihai, susțin că cheazășie în plus, că sufletul românesc este gata la datorie pentru Neam, Țară și Religie, aducând orice jertfă, când Conducătorul Statului ar cere aceasta.

Domnule General, Biserica română unită care a dat în trecut dovezi nepieritoare de cel mai curat și intransigent naționalism, începând cu Episcopul Inocențiu Micu Cloșar mort, din aceste motive, în surghiun pe lângă mântul Romei eterne, leagămul nostru de viață și sânge, urmat de atâtea figuri reprezentative ale Bisericii noastre, cari își dau somnul de veci în panteonul dela Blaj, aproape de Câmpul libertății, simbolul aspirațiilor Românilor ardeleni, asigură pe Co-

FOIȚA „UNIRII”

IULIU MANIU

de Sever Bocu

Din naufragiu pot răsări însă și lucruri noi, adecuate necesităților momentului. Generalul Antonescu este tot un trimis al Providenței în lucrurile românești. Și va mai răsări ceva: o mișcare, ivită, dinainte cu aproape două decenii, din împrejurări specifice din Moldova, din antisemitismul, teoretic, al lui A. C. Cuza, care într'atât, va fi românească, din rasismul și noul naționalism italian și german ieșit din un spirit de revanșă împotriva tratatului din Versailles, care într'atât va fi și străină, îmbibată de străinism. Un tânăr, Corneliu Zelea Codreanu răușește să indoctrineze Universitățile noastre, suprapopulate, în noul crez, sincronizat cu alte alianțe decât cele cu ajutorul cărora se formase România. Mișcarea, hărțuită, ne lăsată liberă, prin prostie omească, va crește în raport direct cu aceste persecuții și va deveni din liniștită, în condiții normale, amenințătoare, plină de primejdii, în stat. La un moment dat, când se crezu de tot incomodă pentru stăpânire, aceasta s'a decis simplaminte să o suprimă prin violență. Invocară pentru aceasta motivul rațiunii de stat. Și se săvârși cea mai odioasă și mai fără

precedent crimă din istoria tuturor crimelor politice cari au putut fi vreodată: se decapită floarea unei tinerimi, printre cari, incontestabili, capul cel mai valoros, al Căpitanului însuși, al mișcării. Ordinul acesta nu va fi întrecut decât de o insuficiență a acelor cari au putut parveni vreodată în simpli criminali la conducerea unui stat. Au fost executați, — se afirmă — peste zece mii de tineri. România nu trebuia să mai facă Război; își pierdea tinerimea într'un război fratricid, intern. O astfel de conducere atrage asupra-și toate osânde...

Pentru a-și căuta scuze, ucigașii trebuiau să-și calomnieze victimele. Li acuzau de a fi stat, pe bani, în slujba unui stat străin. Vaida Voevod se erija în părinte spiritual al lor, pe cari i-ar fi ajutat ca ministru de interne. Părinte spiritual!... Mișcarea avea rădăcini mult mai profunde într'un stat nefalsificat, tineresc, decât să suporte asemenea perfidii. Mișcarea n'a ieșit din fonduri secrete, cum insinuiază părintele spiritual... Ea a putut să-și aibe curbe, tactici, retrageri, simțea doar instinctiv că are în față niște monștri. Dar mișcarea era curată, pură, ea trecuse și 'n Ardeal, unde nu erau condițiile din Moldova. Căpitanul simți că antisemitismul moldovean nu ajungea. Venise în Ardeal, în Munții Apuseni, la Moși, — teatrul revoluțiilor ardeleni, — și aci se indoctrina, ca Mântuitorul pe Muntele Măslinilor, din izvoare de naționalism și idealism. Aci îl găsi pe Avram Iancu,

pe Simeon Bărnuț și, incontestabil, pe Iuliu Maniu. De aci duc firele, legăturile spirituale la pactul de neagresiune dela 1938, legăturile între doi antagoniști ca principii, între Căpitanul și Iuliu Maniu. Ce legături putea avea Căpitanul cu Vaida-Voevod, cu Octavian Goga? Aceleași pe care le putea avea cu asasinii săi mai la urmă, cu Călineștii, cu Ghelmegeii pe cari, prin trădări, Octavian Goga îi adău în guvernul său ce exploata acum idealul dreptății, ale Căpitanului, pe cari să le rezzeze cu oameni de stânga, cari își trădău deile. De ce Căpitanul n'a făcut alianță politică cu Octavian Goga, devenit de dreptății de ce a făcut cu Iuliu Maniu, cel de stânga? Răspunsul e simplu și filosofic: Toți oamenii adevărați, ori cari ar fi divergențele dintre ei sunt soldații aceleiași armate, ridicate de la vidență, pentru combaterea Răului, a aceluiași adversar, care-i unește! Intre Căpitanul și Iuliu Maniu se pecetluia la 1938 nu o alianță numai politică ci o prietenie care spera tot. Ce era dacă Regele nu asculta la 1938 sfetnici, nu numai răi ci și proști, și făcea ceea ce îi porunceau Țara să facă, fiindcă Vaida ei era obligatoriu pentru Suveran: să debeaterea celor doi oameni, lui Maniu și Căpitanului, cari puseră în minoritate pe Tătărești și să nu facă lovitura de stat pe care a făcut-o — România-Mare era intangibilă în hotarele ei și el nu fugia azi prin țeri streine, marșrocirile toate evitate.

Știm că criticile postume nu valorau

arorul Statului, și prin Domnia Sa pe M. S. Regele Mihai și Inaltul Guvern, de cel mai nobil sentiment de supunere, rugând pe Tatăl meu să-i ocrotească în năzuințele de refacere a tot ce este românesc. — Să trăiți!

Intre negustorie și har. Așa își întărește păr. *Ventamin Spornicul* o înseilare pe care a văzut lumina tiparului în *Sinaxarul* (15. XI. 40) dela București la rubrica: Idei — Oamenii — Fapte. Se ridică — pe bună dreptate — numitul frate preot ortodox român împotriva „târguelii desmățate“ care se petrece în biserică sa cu „negustoria și cumpărarea hăului de preoție.“ — Reproducem și noi câteva din rândurile scrise și semnate de păr. *V. Spornicul*:

„După multă desbatere, deschizând uși nenumărate și făcând temeneli înjositoare, află, în sfârșit, că ești numit la o parohie. Bucuria îți dudue în suflet și începi să te prețestești pentru primirea sfintei taine a preoției. Ești căsătorit, ai copii și te lupți cu săcăcia. Te'mprumuți ca să-ți faci haine, cari te costă enorm, și-ți cumperi pălărie și ghețe negre. Cu ele, plin cât un stup, urci spre har, ca să devii un prinț al cerului. După două zile, apeși aripi de inger și te schimbi profund. Te-ai cutremurat, lepădând sgura păcatelor, și-ai plâns cu lacrimi purificatoare.

Imediat, însă, isprăvindu-se sfânta slujbă, încep săgetările satanice și lacome: te asaltează toți, asasinându-te spiritual prin smulgeri sălbătice de arginți. Plătești la toți. Nu intri într-o pornire de bucurie copleșitoare și cât poți tu, aprecii just osteneala tuturor. Ci mult cât îți se impune și în chip de josnică cărușală. Pentru arhiereu, dacă n'a avut grijă de reotul slujitor să întrebe la începutul sfintei slujbe, dacă „ești pregătit“ (eu am răspuns astfel: „da, mi-am citit rugăciunile și pot să mă împărtășesc“), ești obligat dela 1.500 lei în sus. Preoții te impun între 500—1.000 de lei. Diaconii te săcăie, dacă nu le dai câte 100 de lei. Iar cântăreții te iau de brațe, fe-

leitându-te, și se mulțumesc pe deplin, când le pui în palmă câte 300 de lei. Rămân paracliserii, cari-ți fac metanie semnificativă, și cu ei se gudură roșcovan și „garderobierul“ care ți-a dat odăjdii potrivite și frumoase. Vine apoi canonarchul, care-ți cere plata folosirii prosopului pentru arhiereu (prețul e cât un șervet cumpărat dela magazinul indicat) și în mijlocul bisericii te-așteaptă elesiarchul, ca să-ți vadă sentimentul carității: te roagă să „donezi“ ceva pentru săraci. Te duci ieșind din biserică, la cancelarie, unde plătești următoarele taxe: pentru lumânări și publicitatea postului, pe care l-ai ocupat.

Sunt, de sigur, cazuri de arhieriei, cari nu primesc nici un ban. Aceștia, însă, sunt prea rari. În general, harul sacerdoțiului se aseamănă cu ocuparea scaunelor domnești de altă dată, când se cărau pungii de galbeni spre poarta otomană, păgână și lacomă.

„Să dispară definitiv acest târg simoniac și lacom!“

Introducerea pedepsei cu moartea. Atât pentru a preveni, cât și pentru a reprima, păcătoșenii ce ar pnteza dăuna grav ordinea publică și interesele Statului, s'a adus, cu urgența impusă de împrejurări, un *Decret-Lege*, prin care se introduce pedeapsa cu moartea. Decretul-Lege din chestie este următorul:

Art. 1. — Acela care atinge libertatea individului ori domiciliul său, se pedepsește cu muncă silnică dela 5-20 ani.

Art. 2. — Acela care violează sau uzurpă proprietatea, se pedepsește cu muncă silnică dela 5-10 ani.

Art. 3. — Omorul cu premeditare se pedepsește cu moarte.

Art. 4. — Crima de delapidare până la suma sau valoarea de 50.000 Lei, se pedepsește cu muncă silnică dela 5-8 ani; dela 50.000 Lei la 1.000.000 Lei, cu munca silnică dela 10-25 ani; iar dacă suma sau valoarea

delapidată este mai mare de 1.000.090 Lei, se pedepsește cu moartea.

Art. 5. — Infracțiunile de mai sus se vor judeca cu precădere, instanța trebuind să se pronunțe în termen de cel mult 10 zile dela sesizare.

Dat în București, la 27 Noemvrie 1940.

Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri *General Antonescu*. — Ministrul Justiției *Mihai A. Antonescu*. Nr. 3936.

Știri mărunte

Pelerinaj cum n'a mai fost altul. A avut loc zilele trecute la *Saragosa* (Spania). După informația agenției „Rador“, nu mai puțin de două mii de pelerini au alergat să se închine Maicii Domnului în biserică Notre-Dame de Pilar. Și toți acei pelerini cucernici — erau orbi. Mulți dintre ei orbi din războiul trecut. Cum era și colonelul Barbo, care și pierduse lumina ochilor în vreme ce conducea apărarea eroică la Terruel, împotriva asaltelor bolșevicilor.

Bucurie la Mărgineni. După o vacanță de aproape doi ani de zile, Parohia *Mărgineni* (din vicariatul Făgărașului), și-a primit azi, 1 Dec. 1940, păstorul sufletesc în persoana tânărului preot *Gavril Colcer*. Introducerea s'a desfășurat într'un cadru familiar și totuși solemn. Biserica curată, cu altarul frumos împodobit de mâna preotului Ioan Muntean din Sebeș, care administra în ultimul timp — era neînepătoare. Prezentarea păr. Colcer a făcut-o păr. Gheorghe Ivan dela Făgăraș, de față fiind și păr. Ioan Muntean din Sebeș, păr. Dumitru Sălăgean din Copăcel precum și alți intelectuali.

Binecuvântare de biserică. Duminica trecută la *Deva* a avut loc un praznic sfânt și luminat: s'a binecuvântat noua noastră biserică de aci, ridicată grație neobositelor

mult. Dar au fost nenumărate sfaturile date de dinainte. La o despărțire de dînsul, înainte de zece ani — ultima mea audiență — văzându-l în bună dispoziție și dispus să mă asculte, i-am spus: Pot să-mi permit, Sire, să-ți exprim niște dorinți? Mi-ai permite a mă recomanda patru lucruri:

Intitul: să faceți ce a făcut străbunul Majestații Voastre, Friederic cel Mare, când a scăpat de teroarea tatălui său care murea și trebuia acum să ia hotărîrea el singur. Când n'a mai fost silit, și-a reînviat el singur prunca refuzată tatălui său și și-a făcut căminul familiar. (A înțeles ce am vrut să spun: un Rege nu poate, la urma urmei, gândi, proceda, trăi, ca un frizer amoretat, neținând nici un cont de conveniențe).

Al doilea: Majestatea Voastră să nu-și împere dușmanii. (Făceam aluzie la Duce ce se lupta pe toate căile, pe al duduiei însuș, la care a nimerit după ce în prealabil ne asigurase prin discursul său că „domnului acelui“ care era Regele României nu-i va întinde nici o dată mâna. I-a întins-o, spre nenorocirea lui).

Al treilea: Majestatea Voastră să nu se despartă de Maniu niciodată. (Neînțelegând exact sensul cuvintelor mele — am explicat că acesta nu vrea să zică, să-l ție pe Maniu ca prim-ministru permanent — în privința aceasta nu va avea prim-ministru de mai mare răspundere ca Maniu, care se va recuza singur, prompt, cînd n'ar mai fi necesar, ci să-l ție permanent lângă dînsul ca sfătuitor, fiind

un înțelept, de un mare folos pe lângă un Rege tânăr).

Și *al patrulea*: să se încoroneze Majestatea Voastră la Alba-Iulia. M-a întrebat dacă e indispensabil acesta? I-am spus că da, mai ales în împrejurările lui, speciale.

Nu s'a ținut de nici una din acestea.

Sfătuitoarii lui permanenți au fost Octavian Goga, Nicolae Iorga, Guță Tătărașcu, C. Argetoianu. Guvernare însemna: măsuri contra lui Maniu și omorîre de legionari! Ceeace rămânea neomorit trebuia corupt. Demnități, slujbe, posturi, bani. Așa s'a făcut *procesul Skoda*, în care îndrăzneala a mers până la falsuri, ca să fie mânjit Maniu. Maniu n'a putut fi mânjit. Noroiul nu ajungea până la el. Dar ajungea până sus, pe treptele de marmură ale Palatului ..

Hitler a spus că a dat poporului german pâine și onoare. Noi am ridicat dezonoarea la rang de dogmă: i-am luat pâinea și i-am dat dezonoarea poporului nostru. Dar cînd promovam în ministri de război pe generali cari în procesul Skoda comiteau falsuri în acte publice, armata nu mai era armată, iar cînd remuneram trădarea cu portofolii de miniștri, statul nu mai era stat. Cînd se făceau acestea noi toți, cel mult, tăceam, dacă nu aprobam. Și tăcerea era vinovată. Atunci nu vorbeam decât unul singur; acela care de obicei tace: Iuliu Maniu! Acest unul salva Statul Român dela un total inec.

Eu nu vreau să mă opresc pe biograful lui

Iuliu Maniu. Se va cheltui încă multă cerneală asupra-i până la biograf. Scopul meu este numai de a-l încadra în actualitatea care mă interesează. Sunt atâți cari întrebă zilnic: ce e cu Iuliu Maniu; ce face, ce gîndește?

Vreau să știe toți, că Iuliu Maniu nu doarme; că vibrează, simțește și gîndește, pentru toți. Chiar cînd tace, să o știe, că tace pentru toți. Eu n'am văzut pe nimeni să știe să tacă mai profund ca Maniu. Nu că n'ar ști să vorbească, cum se silea să-l presinte Goga, în persiflări vane. La situații grele, mari, Națiunea n'a avut un interpretator mai strălucit, mai genial, ca pe el. Am auzit dela el însă și discursuri din o singură silabă: un „da“ sau un „nu“ cu imense urmări. Pe Constantin Stere nu l-a trîntit în Parlament faimosul discurs al lui N. Iorga, ori cît de frumos, ci acel „da“ a lui Iuliu Maniu, fatal. — Nu e frumos decât cuvîntul rostit cu autoritate.

Frumusețea e în autoritate. — Elocvența lui Maniu? E în faptă. Discursurile lui Maniu nu sunt vorbe, ci acte. Cînd a vorbit acum ultima oră, în Consiliul de Coroană, Consilierii au stat uniți. Doctorul Angelescu a povestit celor de afară:

— *Maniu a fost divin!*

Da, da, criticăm, denivelăm, și tragem în noroi tot. În loc să fim fericiți, că avem și noi pe unul, care cînd își deschide gura nu și-o deschide decât pentru a fi auzită de amîndouă emisfere ale pămîntului.

stăruințe a d. Dr. Eugen Tatar avocat în loc, și a păr. Dr. Iuliu Rațiu, fost paroh-protopop aci, iar acum vicar al Timișoarei, și adusă în starea de a putea fi binecuvântată sărbătorește, și în urma ostenețelor păr. Ștefan Bălan, actualul paroh-protopop din Deva. La actualul Sfânt a asistat multă lume, din apropiere și din depărtări. Slujba sfântă au săvârși-to preoții: Dr. Iuliu Rațiu (care a și cuvântat cu acest prilej) Ștefan Bălan, A. Ghilea-Zălau, Ion Sodor-Spini, Sept. Câmpeanu-Bârcea, Toma Nistor-Mintia, Virgil Ungureanu-Baia de Criș, Viorel Munteanu-Turdaș, Victor Opreșu-Deva, Ion Madan-Simeria și Ion Pascotă-Vețel. Diacon a fost rev. Ion Giurgea dela Blaj. Răspunsurile au fost date de corul sălăgenilor refugiați ori expulzați, conducător al corului fiind d. Vasile Albu. — Noul monument arhitectonic al Devei prin aceasta a fost predat serviciului cultic.

Locale. Dumineca viitoare, a Sfinților Strămoși, va predica în catedrală păr. Alexandru Olteanu dela Administrația Centrală Capitulară.

— Prăsnuind ziua de 1 Decembrie sărbătoarea Unirii Naționale, Il. Sa Dr. Victor Macaveiu, după sf. liturghie, a slujit un *Te-deum*, la care au fost reprezentate toate autoritățile locale. — Școalele din Blaj au aranjat, *festival artistic*, care s'a ținut în sala de gimn. a lic. de băieți „Sf. Vasile cel Mare“ cu program bogat și variat: conferință ocazională (rostită de păr. Ștefan Manciuș) puncte de cor (dirijate de păr. Florea, păr. Cherebeșin și d. Toduța), declamări, dansuri naționale, ș. a. — Numeroasa asistență s'a îndepărtat cu cele mai bune impresii.

— Aflăm cu bucurie că zilele acestea s'a înființat, sub conducerea maestrului *Hubic*, *Corul bărbătesc „Jacob Mureșanu“*, denumit așa în amintirea marelui compozitor blăjan, prea puțin cunoscut în obștea românească. Personalitatea Conducătorului, și ca teacalita membrilor — nu s'au admis decât elemente selecte atât în ce privește vocea cât și priceperea muzicală — sunt garanție că noua închebare va înscrie o pagină frumoasă în viața muzicală a Blajului nostru. Dovada o vom avea, se pare, foarte curând. După informațiile noastre, noul cor are de gând să cânte la sf. liturghie din catedrală chiar Dumineca viitoare.

— Dintr'un pios gest de recunoștință a păr. protopop Ioan Simu dela Sebeș, s'a slujit Sâmbăta trecută, în catedrală, după liturghia de dimineața, un *parastas pentru odihna sufletului lui Ion Micu Moldovan*, omul minunat care a făcut atât bine neamului și a lăsat atât glorie bisericii Blajului. Păr. Simu este unul din cei mulți băieți săraci pe care dârnicia lui „Moldovănuș“ i-a crescut și i-a făcut povățuitori cu carte ai nației noastre. Prilejul acestui act pios este împrejurarea că în 20 Septembrie anul acesta s'au împlinit 25 de ani dela moartea marelui mecenat și savantului prepozit care a fost președinte al „Astreii“ și membru al Academiei române.

Sărbători respectate și de autoritățile publice. Ministerul Educației Naționale, al Cultelor și Artelor, a trimis de curând tuturor eparhiilor un tablou, cuprinzând sărbătorile când la autoritățile publice nu vor fi ore de serviciu. Tabloul e următorul: Sunt atari sărbători religioase: *Toate duminicile* din cursul anului. Apoi: 1 Ianuarie (Anul Nou); 6 Ianuarie (Boboteaza); 25 Martie (Bunavestire); 5 zile de Paști; 23 Aprilie (Sf. Gheorghe); 2 zile de Rusali; 29 Iunie (Sf. Petru și Paul); 6 August (Schimbarea la față); 15 August (Sf. Ma-

rie Mare); 8 Septembrie (Nașterea Maicei Domnului); 14 Septembrie (Înălțarea S. Cruci); 26 Octombrie (Sf. Dumitru); 6 Decembrie (Sf. Nicolae); 4 zile de Crăciun. — **Comemorări naționale:** 24 Ianuarie (Ziua Unirii); 10 Mai (Proclamarea Independenței și a Regatului); Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor); — **Aniversări ale familiei regale:** 21 Mai, Sf. Constantin și Elena (Onomastica M. S. Reginei Mama Elena); 8 Noiembrie Sf. Mihail și Gavril (Onomastica M. S. Regelui Mihai I. În această zi se serbează și ziua nașterii Sale); — 1 Mai (Sărbătoarea Muncii); 6 Septembrie (Ziua Libertății).

Poliția legionară a fost desființată. Printr'un ordin al d. Horia Sima, cu ziua de 2 Decembrie c., a fost desființată poliția legionară din întreaga țară. Așa, — amăsurat precizărilor ce se dau — după ce numita poliție și-a îndeplinit misiunea ei, carea era aceea de a ajuta regimul legionar în faza de tranziție spre consolidare. Membrii fostei poliții se vor încadra în organizațiile legionare, iar cei capabili vor fi încadrați în poliția de stat.

Studenți străini în Germania. La universitățile germane studiază și acum mulțime mare de străini. După o recentă statistică, publicată de Oficiul pentru străini al Asociației Studenților, universitățile și școalele superioare germane numără actualmente peste 3300 studenți și studente din 65 state străine. Bulgaria dă numărul cel mai mare: 825. Acestea îi urmează *România*, cu peste 300 studenți și studente. Iugoslavia e reprezentată prin 170, Ungaria prin 120, Grecia prin mai bine de 100. Italia cam ca Grecia, fiindcă — așa se tâlcuie acest număr redus — dispune și Italia de un număr foarte ridicat de școli superioare de seamă, celebre încă din evul mediu.

Catolicii din Germania. După ultimul recensământ — cum notează *Curierul Germano-Român* (12. XI. 40) — în Germania trăiesc acum 48 milioane de catolici, la cari sunt a se adăuga alte 9 milioane din Guvernamentul general polonez. Fără a socoti acest Guvernament, Reichul numără assăzi 17.183 comune catolice cu peste 35.000 preoți. În vechiul Reich există 678 congregațiuni și ordine monahale cu 16.000 congreganiști monahi. În circa 7.800 mănăstiri și congregațiuni feminine trăiesc 101.000 monahii și congreganiste. În Austria există 282 mănăstiri de călugări cu 6100 monahi și 1206 mănăstiri de călugărițe cu 18.000 suflete. În afara celor 48 milioane de catolici, mai trăiesc în Germania și 45 milioane de protestanți, 100.000 greco-catolici, 50.000 ortodoxi, circa un milion aderenți ai diferitelor secte cehe, circa 200.000 credincioși ai bisericilor libere evanghelice, și câte 3000 budiști și mohamedani.

Tipografie nouă la Blaj. În 2 Decembrie c., d. *Miron Roșu* și-a deschis tipografie proprie în Blaj, în casele Emil Olteanu. Provăzută cu mașini bune și literă frumoasă, e de prevăzută că va avea viitor trumos. Ceeace îi dorim.

Post vacant. La Școala de menaj din Blaj e vacant un loc de măestră pentru lucru manual. Cele în drept pot concura la acest post. — *Direcțiunea.*

Cețiți și răspândiți

„UNIREA“

Tipografia Seminarului Blaj

CARTI & REVISTE

Calendarul dela Blaj pe anul 1941. 1940. Pagini: 127. Prețul: 15 Lei.

Hărnicia și priceperea păr. Iuliu Maior face parte sâtenilor de lectură sănătoasă din punctele de vedere, o vedește lămurit și călăuzit acesta, care iese în editura „Unirii Poporului“ oară. Pe lângă partea calendaristică, icoane și literare cu gust și bine alese, mai aduce și nesuferitorul „Indreptar bisericesc“ al păr. Gregor de care se vor bucura, fără îndoială, toți slujitorii și cantorii stranelor noastre, cari credem că cei dintâi răspânditori al acestui prieten al căminurilor creștine.

Dr. NICOLAE BRÎNZEU: Domnule ne rugăm. Cărticică de rugăciuni și cântecuri. Lugoj. 1940. Pagini: 123. Prețul: 18 Lei.

Cărticica aceasta de rugăciuni, care e în limba română pentru rineretul școalelor dela sate mai ales, și într'a cincea ediție, va procura plăcere oricui va ca-o în mână. Invăliși simpatici, literă citeată, rugăminti și diferite, învățători creștine cu miez, — o face să fie frunzărită adesea și cât mai îndelung. Și pentru o carte de rugăciuni aceasta-i prima rețetă.

Catalogus Provinciae Romaniae Sti Basilii Magni. Bixad. 1940.

Catalogul acesta, dat publicității în limba română ca să fie accesibil și altora, nu numai Românii, ceea ce poate bănuși ușor oricine: catastihul membrilor tagmei Sf. Vasile cel Mare din Blaj, noastră Română Unită cu Roma. Și nu se poate ne crească inima de bucurie când, răsfoindu-l, în Provincia Română a cîinului acestuia, în călăuză dela încheierea în forma-i actuală, a ajuns să găsim cinci case (Bixad, Moiseu, Nicula, Obreja, Prilic), 18 preoți călugări (ieromonahi) și 38 frați laici (nași), fără a mai fi socotiți candidații la călugări, Dovadă și aceasta că Neamul nostru e nespus de fitor și față de cele mai pure chemări spirituale să le deie ascultare.

Parohia română gr.-cat. din Chirileu

Concurs la postul de cantor

Curatorul parohial din *Chirileu* va face concurs la postul de cantor cu termenul de 20 Decembrie a. c., pe lângă următoarele condiții: Cantorul va folosi: 1. 3 jug. pământ arător prima calitate din reforma agrară; 2. 3/4 jug. pământ arător calitate prima pentru cantoral. 3. Va mai avea și 1/3 venite de la...

Doritorii a ocupa postul de cantor trebuie să prezinte cererea legal timbrată, cu actul de absolvire a unui curs de cantor la Blaj sau Cluj, și să se prezinte în vreo Duminică biserica din Chirileu.

Chirileu, la 3/XII 1940.

Iustin Nascu
paroh

Dumitru
curator

FRIDERIC HÖNIG
ARAD, STRADA BARIȚIU 10-2

Ceamai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rehizite și scane de fier pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — *Telefon 376*

